

A Magyar Rektori Konferencia szakmai ajánlása a műszaki képzési terület példáján keresztül – Megújulás és változás

**RRF-2.1.1-21.-2022-00001 A felsőoktatási képzések ágazati
modernizációja**

*2024. április 23. RRF projektzáró konferencia,
Dr. Bihari Péter, a Magyar Rektori Konferencia kiemelt RRF szakértője*

***ÖSSZEFOGLALÓ,
A PROJEKT EREDMÉNYEINEK ÁTTEKINTÉSE***

2023 ELVÁRT TANULÁSI EREDMÉNYEK

✓
2023. 02. 24.
Új BA, MA,
PhD sablon

✓
2023. 03. 24.
Összehasonlító elemzés a
4 pilot képzési terület
vonatkozásában

✓
2023. 05. 19.
Új képzési
területi, képzési
szintű, szakos
ETE-k

✓
2023. 06. 30.
Végleges
képzési területi,
képzési szintű,
szakos ETE-k

✓
2023. aug.-szept.
További
egyeztetések az
ágazatirányítással
• műszaki
• agrár
• informatika

02.10.

12.31.

✓
2023. 03. 10.
Útmutató a szakok
törzskompetenciának
meghatározására

✓
2023. 03. 24.
Benchmarking
– alapképzések

✓
2023. 04. 21.
Összehasonlító elemzés
a 4 pilot területen kívüli
képzési területek
vonatkozásában

✓
2023. 06. 02.
KIM
visszajelzés

✓
2023. 07.15
Végleges
dokumentáció
az
ágazatirányítói
szempontok
integrálásával

✓
2023. okt.-dec.
MRK RRF
disszeminációs
események

AZ ELVÁRT TANULÁSI EREDMÉNYEK SABLONOK

KIDOLGOZÁSÁNAK KERETE: KÉPZÉSI ALMUNKACSOPORTOK

1.
Szakok
tartalmának
vertikális és
horizontális
vizsgálata

2. ESCO-KKK
munkacsoport

3.
Benchmarking
– releváns
országok
felsőoktatási
szakszerkezete

4. Szakok
ISCED kódjai
alapján
képzési
tartalmak
statisztikai
besorolásának
vizsgálata

5.
Képzési területi
és képzési
szintekhez
tartozó
kompetencia
leírások
összevetése az
EU-s
szabályozások-
kal és a leírások
frissítése

ALAPKÉPZÉSI SZAKOK TARTALMI
VIZSGÁLATA MINDEN KÉPZÉSI TERÜLETEN

ALAPKÉPZÉSI SZAKOK TARTALMÁNAK VIZSGÁLATA

4 pilot képzési terület kész

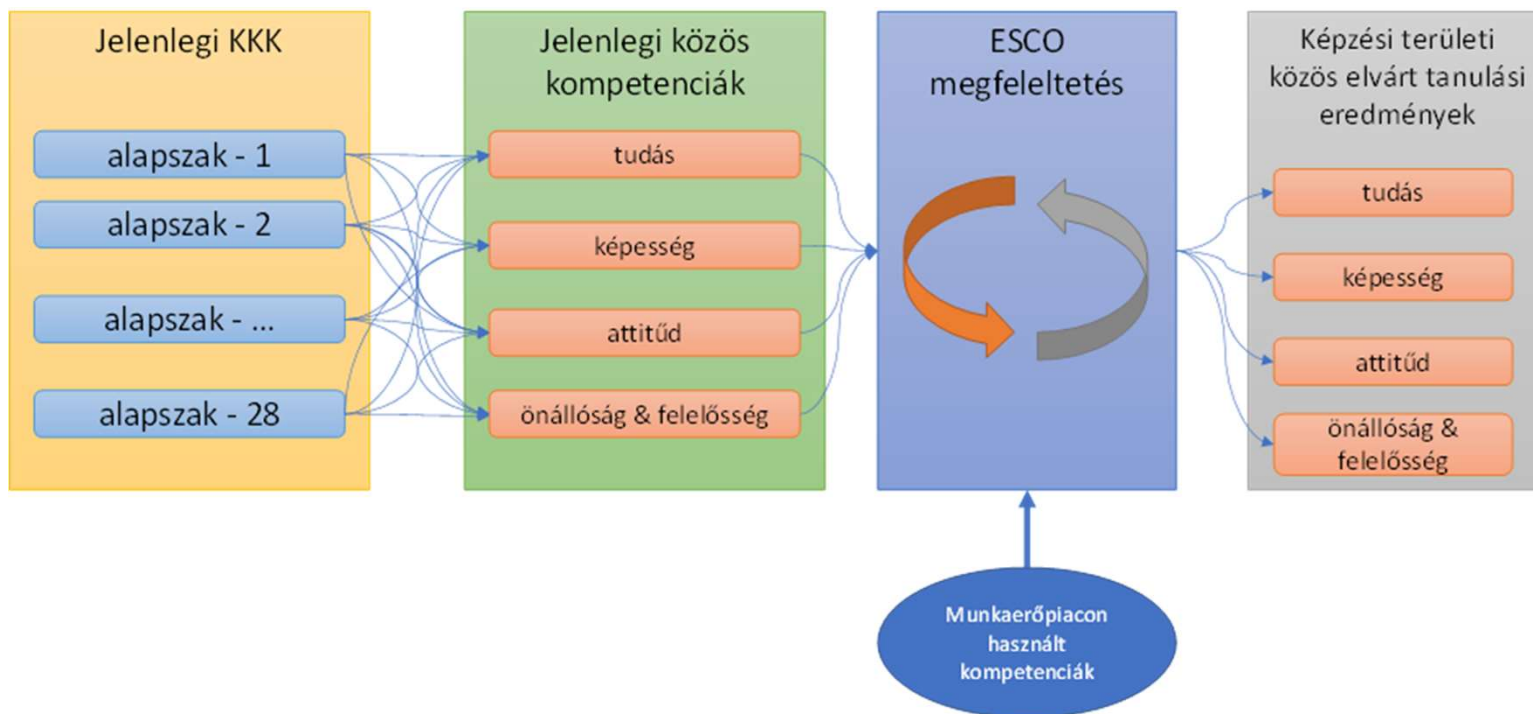
EREDMÉNY

BSc szakok vertikális és horizontális vizsgálata

Szakok közös kompetencia
elemei beazonosítottak

Képzési területi szintű
kompetenciák

Szakos törzskompetenciákra
szükség van

SZAKOS TÖRZSKOMPETENCIÁK MEGHATÁROZÁSA

MIK A TÖRZSKOMPETENCIÁK?

Az adott szakot más szakoktól megkülönböztető, a képzési célhoz vezető, az adott szakképzettséghez szükséges és elégséges kompetenciák, **elvárt tanulási eredmények.**

MI A TÖRZSKOMPETENCIA ÉS AZ ETE TÖBBI RÉSZÉNEK MEGOSZLÁSA?

Szakok tekintetében javasolt arány:
jellemzően **30-50% törzskompetencia**

MIT ÉRDEMES FIGYELEMBE VENNI?

A legfontosabb szakmai tartalmakat a tudás és képesség kompetenciákban, **tanulási eredmények formájában kell megjeleníteni.**

MI BIZTOSÍTOTT AZ ÚJ ETE-K ÁLTAL?

Átláthatóbb struktúra,
rövidebb leírás

- A/ Szak adatai
- B/ Szak által biztosított tanulási eredmények
- C/ A képzés további jellemzői

~~Ismeretkö
rök~~

Tudás-
képesség
kompetenciák

Egyértelmű megfeleltetés a
nemzetközi osztályozási
rendszereknek (ISCED, ESCO)

MKKR felülvizsgálat EQF
2017. szerint

Pontosított transzverzális
kompetenciák

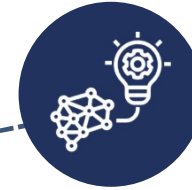
- ✓ Digitális
- ✓ Nyelvi
- ✓ Gyakorlati

Nagyobb intézményi
autonómia – nagy arányú
alakítható rész
Rugalmas rendszer – gyors
reakció lehetősége jogszabály
módosítás nélkül

Gyakorlatorientált képzések
indítását támogatja

Egy szaknak gyakorlat és elmélet orientált
kimenete is lehet, a törzskompetenciákon felüli
rész jellege intézményi döntés alapján alakul

Elmozdulás a
GYAKORLATORIENTÁLTSA
g felé

Megkönnyíti a
**MUNKAERŐPIACI
IGÉNYEKHEZ IGAZÍTOTT
TANTERVEK** kialakítását

(ESCO, konkrét
megfogalmazott igények
figyelembe vétele)

RUGALMASSÁG NÖVELÉS:
csak a törzskompetenciák
adottak, a többi az
intézmény alakítja -
nagyobb szakindítási,
tantervi mozgástér

SZAKMAI KONSZENZUS
alapján kialakított sablon

Nem kreditek közé szorított
ismeretekben, hanem
TANULÁSI EREDMÉNYEK
BEN
GONDOLKODIK

KAPCSOLÓDÓ FEJLESZTÉSI JAVASLATOK: A VALIDÁCIÓS GYAKORLAT FEJLESZTÉSE – A MIKROTANÚSÍTVÁNYOK FELSŐOKTATÁSI RENDSZERBE ÉPÍTÉSE

MIKROTANÚSÍTVÁNYOK

Ajánlás kidolgozása a konzorciumi Jogi munkacsoportban

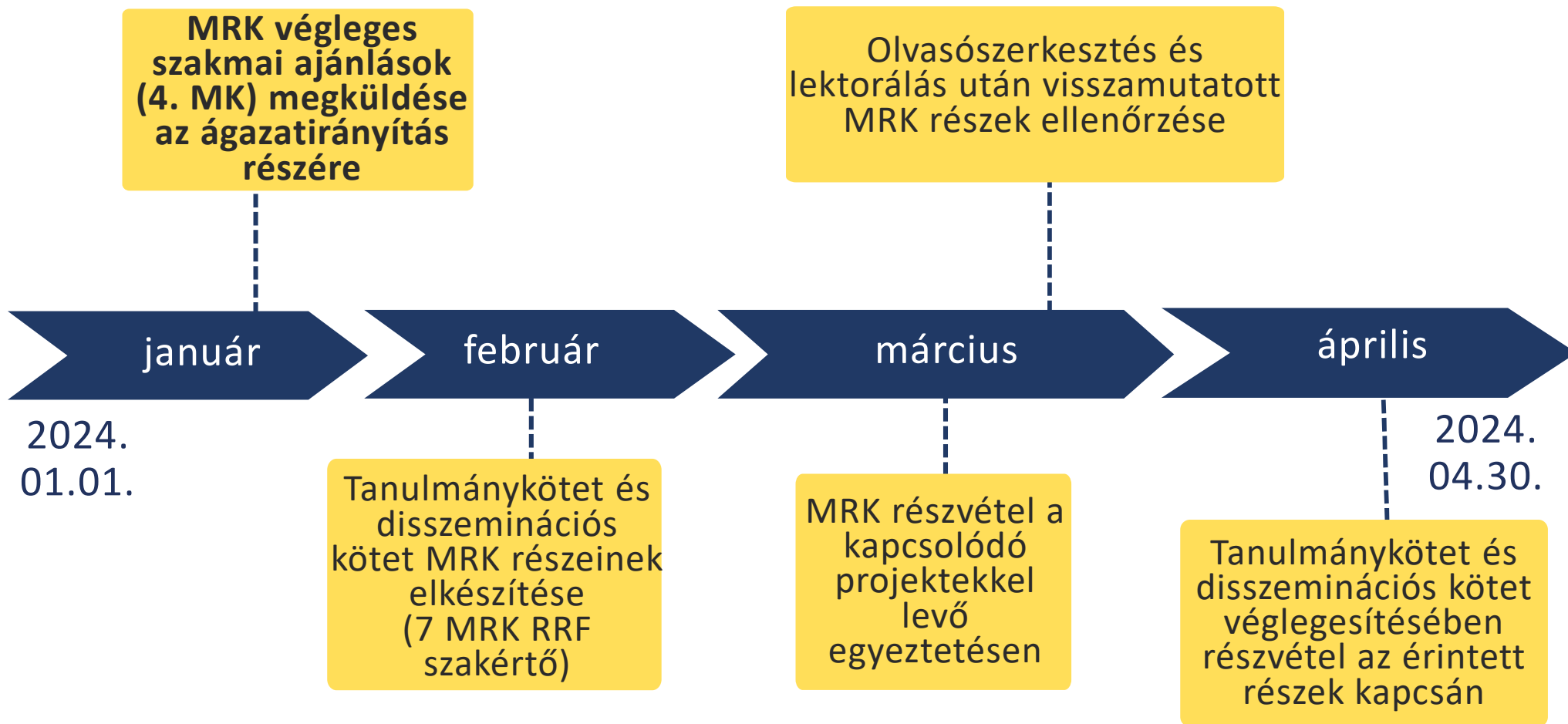
- Jogszabály módosítási javaslat
- Javaslat az intézmények részére, hogy milyen szempontokat vegyen figyelembe mikrotanúsítványokat biztosító képzések létrehozása kapcsán
- Mikrotanúsítványt biztosító képzések létrehozásával vagy már működtetésével kapcsolatos jó gyakorlatok gyűjtésére alkalmas sablonra javaslat

VALIDÁCIÓ

Ajánlás az intézmények és az ágazatirányítás részére

- Ajánlás arra, hogy kreditelismerésnél, validációnál mit vegyenek figyelembe az intézmények
- Validáció jó gyakorlatainak gyűjtésére alkalmas sablon javaslat
- Javaslat ágazatirányítás részére ösztönzőkre

PROJEKT HOSSZABBÍTÁS - 2024 1. NEGYEDÉV MRK SZAKMAI FELADATOK

MEGÚJULÁS ÉS VÁLTOZÁS – MŰSZAKI ALAPKÉPZÉSI SZAKOK

*Előzmények, kihívások,
elvárások és eredmények*

Honnan indultunk

Történeti áttekintés – műszaki alapképzési szakok

az 1993. évi
felsőoktatási
törvény korszaka
(1996-2006) –
főiskolai szakok:
19 szak

anyagmérnöki
bánya- és geotechnikai
biomérnöki
biztonságttechnikai
energetikai
építészmérnöki
építőmérnöki
gépészmérnöki
kohómérnöki
könnyűipari

környezetmérnöki
közlekedésmérnöki
mérnökstanár
műszaki informatikai
műszaki menedzser
településmérnöki
tűzvédelmi
vegyészmérnöki
villamosmérnöki

Honnan indultunk

a kétciklusú képzés
bevezetésétől (2006) az
első KKK reformig (2015):
21 szak
9 képzési ágba
sorolva

Képzési ág	Alapképzési szak
anyag-, fa- és könnyűipari mérnöki	anyagmérnöki
	faiipari mérnöki
	könnyűipari mérnöki
bio-, környezet- és vegyészmérnöki	biomérnöki
	környezetmérnöki
	vegyészmérnöki
	molekuláris bionika mérnöki
építőmérnöki és műszaki földtudományi	építőmérnöki
	műszaki földtudományi
építészmérnöki, ipari termék- és formatervező mérnöki	építészmérnöki
	ipari termék- és formatervező mérnöki
gépész-, közlekedés-, mechatronikai mérnöki	gépészmérnöki
	közlekedésmérnöki
	mechatronikai mérnöki
	járműmérnöki
	logisztikai mérnöki
had- és biztonságtechnikai mérnöki	had- és biztonságtechnikai mérnöki
villamos- és energetikai mérnöki	energetikai mérnöki
	villamosmérnöki
műszaki menedzser,	műszaki menedzser
műszaki szakoktató	műszaki szakoktató

Hol tartunk

2015-től
napjainkig:
28 szak

anyagmérnöki
biomérnöki
biztonságtechnikai mérnöki
energetikai mérnöki
építészmérnöki
építőmérnöki
faipari mérnöki
fizikus-mérnöki [a szak egyetemi szinten, mérnök-fizikus megnevezéssel létezett az 1996-2005 közötti időszakban]
gépészmérnöki
repülőmérnöki [korábban a közlekedésmérnöki szaknak volt megfeleltetve]
ipari termék- és formatervező mérnöki
járműmérnöki
jármű-üzemmérnöki [új szak]
kiberbiztonsági mérnöki [új szak]

könnyűipari mérnöki
környezetmérnöki
közlekedésmérnöki
logisztikai mérnöki
mechatronikai mérnöki
molekuláris bionika mérnöki
műszaki földtudományi
műszaki menedzser
tesztmérnöki [új szak]
tűzvédelmi mérnöki [új szak]
vegyészmérnöki
villamosmérnöki
villamos-üzemmérnöki [új szak]
vízügyi üzemeltetési mérnöki [1996 előtt mint egyetemi szintű vízépítő mérnök szak létezett az építőmérnöki szakon belül]

Kapcsolódások

A műszaki alapképzések és a Neumann János Program fókuszpontjai

anyagmérnöki
fizikus-mérnöki
gépészmérnöki
repülőmérnöki
ipari termék- és formatervező mérnöki
járműmérnöki
jármű-üzemmérnöki
közlekedésmérnöki
mechatronikai mérnöki
villamosmérnöki
villamos-üzemmérnöki

**Gazdaság és
társadalom
digitális
átállása**

**Egészséges
élet**

biomérnöki
molekuláris bionika mérnöki
vegyészmérnöki

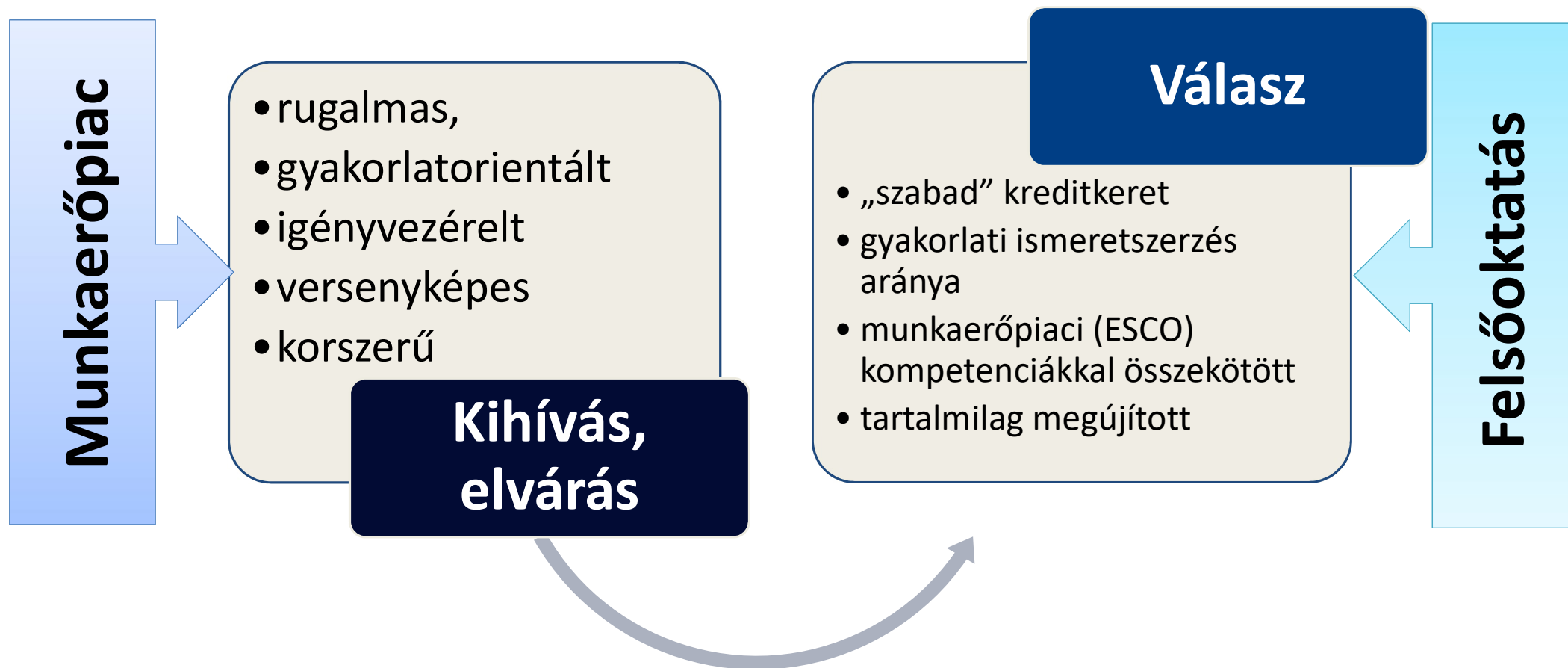
energetikai mérnöki
építészmérnöki
építőmérnöki
faipari mérnöki
könnyűipari mérnöki
környezetmérnöki
logisztikai mérnöki
vízügyi üzemeltetési mérnöki
műszaki földtudományi

**Zöld átállás,
körforgásos
gazdaság**

**Biztonság
és védelem**

biztonságtechnikai mérnöki
kiberbiztonsági mérnöki
műszaki menedzser
tűzvédelmi mérnöki
tesztmérnöki

Kihívások és elvárások

Struktúra- és személetváltás,
tartalmi korszerűsítés

MEGÚJULÁS

Rugalmas szerkezet

STRUKTÚRÁLIS MEGÚJULÁS

Ismeretterületek (pl. természettudományos, szakmai törzs, gazdasági-humán) helyett:

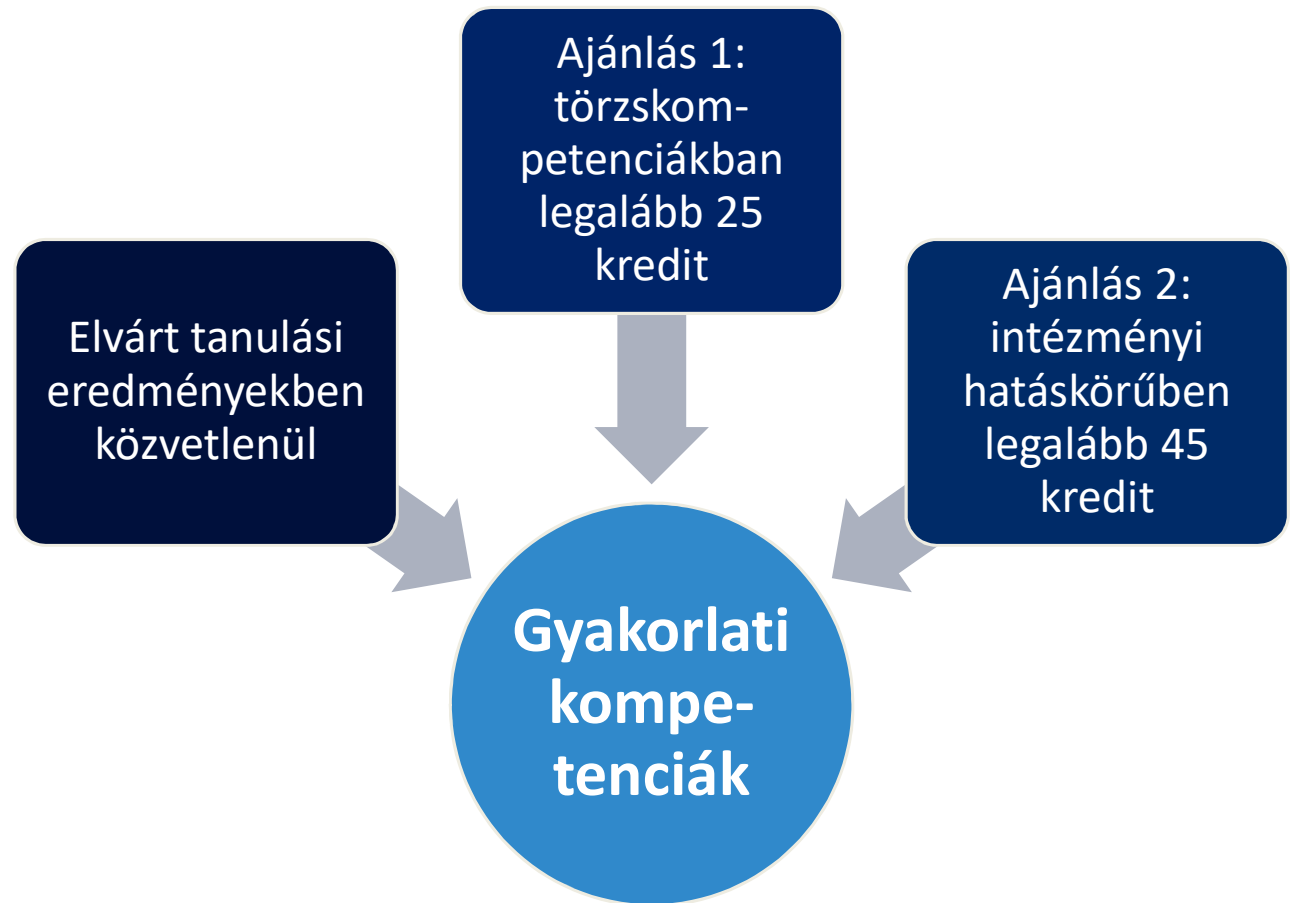
törzs- és intézményi hatáskörű kompetenciák

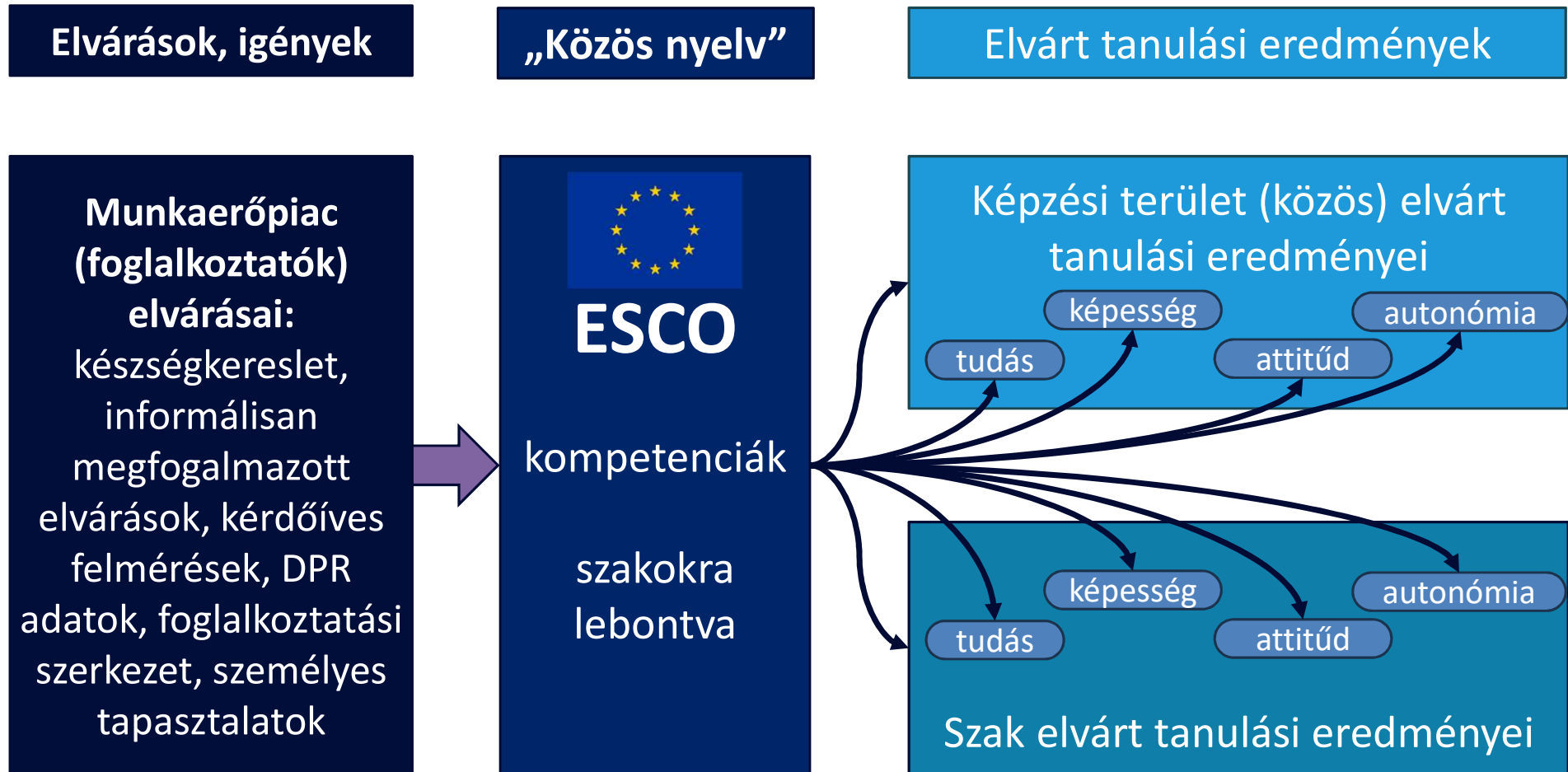
Gyakorlatorientált

TARTALMI MEGÚJULÁS ÉS SZEMLÉLETVÁLTÁS

Több gyakorlati (jellegű) készségkompetencia;
A gyakorlati (jellegű) ismeretszerzés arányának növelése → tanterv;
Együttműködés a munkaerőpiaccal (duális, kooperatív képzés) → képzésszervezés

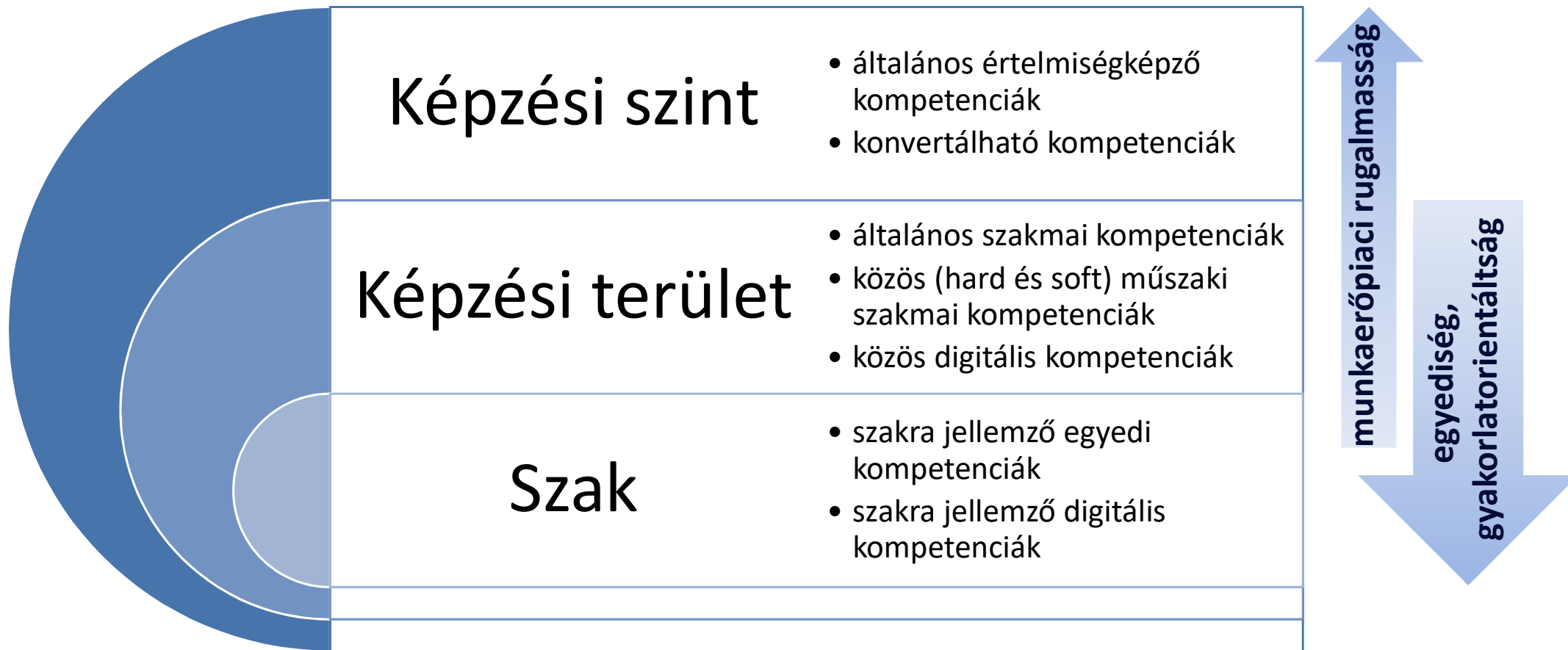

Igényvezérelt

Hogyan? - Kompetenciák leírása

Megújított tartalmi leírás – elvárt tanulási eredmények – szerkezete

Hogyan? - Kompetenciák leírása

Megújított tartalmi leírás – elvárt tanulási eredmények – megvalósítása

Elvárt tanulási eredmény	Kapcsolódó ESCO kompetencia
TUDÁS: Tisztában van az energetika, az energia és az energiafelhasználás fogalomrendszerével.	<i>energia</i>
TUDÁS: Ismeri a vállalat készleteinek elemzésére, kiszámítására és értékelésére alkalmazható módszereket, matematikai algoritmusokat a különböző változókra vonatkozó értékek meghatározásához.	<i>készletértékelés megvalósítása</i>
KÉPESSÉG: Alkalmazza a mechatronikai rendszerek tervezéséhez szükséges alapvető egységes modellezési elveket, szimulációs módszereket és felhasználói szoftvereket a komplex mechatronikai rendszerek tervezése és fejlesztése céljából.	<i>több tudományterületet ötvöz, számtani készségeket alkalmaz, matematikai eszközöket használ, numerikus számításokat végez</i>

Szemléletváltás

Munkaerőpiac és felsoktatás erőteljes összekapcsolása

Szemléletváltás

**Munkaerőpiac és
felsoktatás erőteljes
összekapcsolása**

**A duális/kooperatív
képzés motorjai**

Köszönöm a figyelmet!

MRK